

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. II. De sancti Gregorii Episcopi Turonensis in propugnandis libertatibus
Ecclesiæ Gallicanæ studio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

ducuntur, præcipua ex iis, quæ circa libertates Gallicanas expendenda supersunt, in hoc libro discutimus. Jam enim occasione illarum originis aliqua in primo libro tractata sunt.

CAPUT II.

De sancti Gregorii Episcopi Turonensis in propugnandis libertatibus Ecclesiæ Gallicanæ studio.

1. Sanctus Gregorius Episcopus Turonensis laudatur à Joanne Launoio Doctore Parisiensi epistolarum par. 6. ep. 5. quod fuerit *vir fide dignus, & libertatum Ecclesiasticarum Assertor, & vindex acerrimus.* Huic ego laudi libens subscribo. Videamus igitur, quæ fuerint libertates, quas tanto studio propugnauit sanctus ille Antistes Gallicanus.

2. Anno 577. cum Rex Chilpericus, incitante Regina Fredegunde, Prætextatum Episcopum Rothomagensem de crimine læsæ Majestatis falsò accusatum vellet opprimere, solus restitit Gregorius. Rem narrat ipse histor. Francor. lib. 5. cap. 18. aut, ut alii distingunt, 19. Ejus narratio ibi legetur cum voluptate. En quomodo Episcopos Parisiis congregatos, ac Regis voluntati reniti non audentes alloquitur; *Attenti estote quasi sermonibus meis, o sanctissimi Sacerdotes Dei, & præsertim vos, qui familiares esse Regi videmini. Adhibete ei Concilium sanctum, atque Sacerdotate, ne uersadescens in Ministrum Dei pereat, ac ira eius, & Regnum perdat, & gloriam. Illis uerò silentibus, adjecit; Memento, Domini mei Sacerdotes, uerbi Prophetici, quod ait, si uiderit speculator iniquitatem hominis, & non dixerit, reus erit anime peruenitis. Ergo nolite silere, sed prædicare, & PONITE ANTE OCULOS REGIS PECCATA EIVS, NE FORTE EI ALIQUID MALI CONTINGAT, ET VOS REI SITIS PRO ANIMA EIVS.*

3. Regem autem de seruandis Canonibus seridò monet; *HABES LEGEM, ET CANONES. HAC TE DILIGENTER REMANERE OPORTET. Et tunc quo præceperint, si non obseruaueris, noveris tibi Dei iudicium imminere. Ac deinde; Tu uerò qui alios de iusticia culpas, polluere prius quod legem, & Canones non omittas. Et tunc credimus, quod*
justi-

justitiam prosequaris. Quid apud Regem effecerit vigor ille, ac libertas Episcopalis statim declarat idem Gregorius; Ille verò porrectâ dextera juravit per omnipotentem Deum, quod ea, quae lex, & Canones edocebant, nullo pratermitteret pacto. In ea tamen voluntate Rex diù non perseveravit, urgente praesertim Fredegunde, quae cum Gregorii animum per Nuncios promissis 200. argenti libris corrumpere tentaret, respondit ipse; *Si mihi mille libras auri, argentiq; donetis, nunquid aliud facere possum, nisi quod Dominus agi praecipit? Unum tantum polliceor, quod ea, quae ceteri secundum Canonum statuta consenserint, sequar.*

4. Denique cum Praetextatus crimina, quorum reus non erat, confessus fuisset, spe veniæ, hac confessione sibi fraudulenter suggesta, consequendâ, ad graves eum poenas damnari Rex enixè postulavit. *Quibus conditionibus ego,* inquit Gregorius, *restiti juxta promissum Regis, ut nihil extra Canones generetur.* Oppressus quidem fuit Praetextatus, sed Gregorius animam suam liberavit, magnamq; propugnata cum libertate Canonicae disciplinae apud Deum, & apud homines laudem consecutus est. Utinam hodiè plurimos haberet Ecclesia Gallicana similes libertatum Ecclesiasticarum, & Canonum propugnatores!

5. Recessit tamen aliquando Gregorius à Canonibus; Id ipse fateri videtur lib. 5. histor. Francor. cap. 49. ubi narratâ falsâ accusatione contra se anno 580. in Concilio Brennacensi instituta, scribit; *Restitit ad hoc causa, ut, dictis Missis in tribus altaribus, me de his verbis excuerem Sacramento. Et licet Canonibus essent contraria, pro causa tamen Regis impleta sunt.* Sed posset fortassis ea purgationis forma ob gravem necessitatem excusari, cum Juri Divino non videatur adversari.

6. Illud verò quod idem Gregorius de se refert eodem libro cap. 14. difficiliorem habet excusationem, nec apparet quomodo Divinam legem non violaverit; Quod scilicet Meroveo Chilperici Regis filio Divinam Eucharistiam ministravit appetitissimè indigno. Quis enim ignorat publico peccatori publice sacramenta petenti deneganda esse? Id olim sancti Patres, id modò Theologi communiter docent. Et ad vos, inquit S. Joannes Chrysoft. homil. 60. ad populum Antiochenum, Eucharistiae Ministros alloquens, *sermonem convertere necessarium*

rum est, ut multo cum studio haec dona distribuatis. Non parva vobis imminet ultio, si quemquam illius culpae confitit, huius mensae participem esse concedatis: sanguis eius de manibus vestris exquiretur. Siue quis Dux militia sit, siue Praefectus, siue PRINCEPS DIADEMATE CORONATUS, INDIGNE, AVTEM ACCEDAT, PROHIBE: majorem illo potestatem habes. Hoc vestra dignitas est: hoc securitas, hoc corona. Nota erat Meroveo à professione Religiosa apostasia: mortem minabatur aliquibus ex populo se illaturum, si sibi denegaretur communio: Ex quibus manifestum fiebat quantum esset eo Sacramento indignus. Gregorii tamen culpam multa minuunt. Nam praeterquam quod Meroveus liberè habitum Religiosum non assumpserat, sed à Carcere ad Monasterium ductus fuerat (quae tamen excusatio juxta illius temporis disciplinam levis reputabatur) Gregorius solum suum iudicium non sequebatur; idem sentiebat Ragnemodus Episcopus Parisiensis, qui tunc aderat; Praeterea non propriorum, sed populi sui malorum metu ducebatur.

7. Atque, quod certum signum est ipsum non ex Canonum contemptu, sed potius ex nimio Canonum studio deliquisse, putabat se ad concedendam communionem Meroveo à Canonibus adstringi; Quod his verbis testatur loco citato; Quod cum resuraremus, ipse clamare coepit, Et dicere, quod non rectè eum à communione sine fratrum communitate suspendereimus. Illo autem hæc dicente cum consensu fratris (Episcopi Parisiensis) qui praesens erat, contestatâ causâ canonicâ, Eulogias à nobis accepit. Ubi vides id factum, contestatâ causâ canonicâ, ut duobus illis Episcopis videbatur. Factum narrat Gregorius cum ea sinceritate, quae dubitare non sinit, ipsum gravis culpae sibi non fuisse conscium, quamvis gravissima ex propria natura sit.

8. Subjungit Gregorius aliud eximium magni sui in propugnandis libertatibus Ecclesiasticis, & custodiendis Canonibus studii specimen. Postulabat Chilpericus Rex praedictum filium suum Meroveum ab Ecclesia, ad quam confugerat, eijci, sed nullo metu Gregorium adigere potuit, ut loci sacri violaretur immunitatem, expulso Meroveo. Igitur, inquit Chilpericus Nuntios ad nos direxit, dicens; Ejicite Apostatam illum de Basilica: sin autem aliud totam regionem illam igni succendam. Cumq; nos rescripsissemus, impossibile esse, quod temporibus Haereticorum non fuerat, Christianorum

106 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
rum temporibus nunc fieri, ipse exercitum commovet, & illuc dirigit. Re-
cessit spontè Meroveus, ne tantorum malorum esset oc-
casio.

9. Hodie illa sacrorum locorum immunitas inter liberta-
tes Ecclesiæ Gallicanæ non computatur, & in Francia mi-
nus quam in aliis Provinciis observantur editi ea de re Ca-
nones.

C A P U T I I I.

De Hincmaro Archiepiscopo Remensi.

1. **Q**uia libertates Ecclesiæ Gallicanæ juxta traditam ea-
rum definitionem in observatione antiquæ disciplinæ,
maximè Canonum à sanctis Conciliis œcumenicis editorum
aut confirmatorum collocantur, plures Hincmarum Archie-
piscopum Remensem prædicant, quasi nemo antiquos Ca-
nones tam manifestè tamque constanter defenderit. Cumque
Præsul ille inter Gallos celeberrimus sit, tum propter Cano-
nicæ jurisprudentiæ notitiam, tum propter egregiam apud
Reges, & Præsules Gallicos gratiam, & autoritatem;
ideoque illius sententia, & exemplum magni putetur esse
ponderis, operæ pretium est ea, quæ ab illo Præsule, vel
gesta, vel dicta sunt, prosequi: Atque quid in eis proban-
dum sit, expendere.

2. Equidem si ejus cum Romanis Pontificibus, quibuscum
ei res fuit, institueretur comparatio, & non solum ex dig-
nitate, sed ex personarum etiam meritis gestorum justitia
decereretur, in favorem summorum Pontificum judican-
dum esset. Antistitem illum doctrinâ, prudentiâ, & forti-
tudine præditum fuisse non negabo; sed ejus doctrina in ca-
villationes, prudentia in astutiam, fortitudo in pertinaciam
frequenter decesserunt; Præsertim ubi privatæ illius causæ
interfuit. Undè, quod magnum est adversus illum, & Epif-
copos, quos secum traxit, præjudicium, in plerisque cum
sancta Sede contentionibus viros bonos, quos aut deposue-
rat, aut deponendos curaverat, ad remedium appellationis
con-